

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 3. 2006, č. j. 1 Cad 99/2005 - 25, o námitce podjatosti vznesené žalobcem mj. vůči soudcům 6. senátu zdejšího soudu,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Milada Tomková, JUDr. Brigita Chrástilová a JUDr. Bohuslav Hnízdl **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 104/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 3. 1. 2006, č. j. 1 Cad 99/2005 - 8, odmítl žalobcovo podání o náhradu majetkové a nemajetkové újmy. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 16. 1. 2006 kasační stížnost. Vzhledem k tomu, že tato stížnost neobsahovala předepsané zákonné náležitosti, vyzval městský soud žalobce (dále též „stěžovatel“) k jejímu doplnění a současně jej poučil o povinném zastoupení advokátem pro řízení o kasační stížnosti. Podáním ze dne 24. 1. 2006 požádal stěžovatel o ustanovení advokátky Mgr. Pavly Frodlové. Městský soud následně přezkoumal stěžovatelovy majetkové a výdělkové poměry a svým výše citovaným usnesením ze dne 24. 3. 2006 rozhodl, že žalobce nesplňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a proto jeho návrh na ustanovení zástupce zamítl. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel včas další kasační stížnost, jež byla předložena k projednání Nejvyššímu správnímu soudu Městským soudem v Praze dne 15. 9. 2006 a které byla přidělena spisová značka 6 Ads 104/2006.

Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 26. 7. 2007 poučil účastníky řízení o tom, že danou věc bude podle rozvrhu práce rozhodovat šestý senát ve složení JUDr. Milada Tomková, JUDr. Brigita Chrástilová a JUDr. Bohuslav Hnízdl a že v případě dlouhodobé nepřítomnosti některého ze jmenovaných soudců může být senát doplněn některým ze soudců čtvrtého senátu. Současně je poučil o tom, že mají-li za to, že některý z uvedených soudců je vyloučen z projednávání a rozhodování věci pro svůj poměr k věci, k účastníkům

nebo k jejich zástupcům, mohou namítnout jeho podjatost v propadné lhůtě jednoho týdne od tohoto vyrozumění.

Na uvedené poučení reagoval stěžovatel podáním ze dne 6. 8. 2007, v němž mj. uvedl, že všichni soudci Nejvyššího správního soudu jsou „přímo ze zákona č. 150/2002 Sb., vyloučení z projednávání jeho věci, v čele s JUDr. Baxou, protože rozhodovali v předcházejících řízeních v této věci.“

K námitce podjatosti se vyjádřili všichni členové senátu, který má podle rozvrhu práce o kasační stížnosti stěžovatele rozhodnout (JUDr. Milada Tomková, JUDr. Brigita Chrástilová a JUDr. Bohuslav Hnízdl) a všichni tři shodně uvedli, že se necítí podjati a že v dané věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 104/2006 nemají ke stěžovateli žádný vztah; osobně jej neznají, nepodíleli se na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu ani v předchozím soudním řízení.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Podjatost sama zasahuje vždy do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani konstituování soudní moci jako pilíře demokratické společnosti.

Stěžovatel v rozporu s § 8 odst. 5 s. ř. s. neuvedl žádný relevantní důvod a omezil se pouze na konstatování, že všichni soudci zdejšího soudu se již podíleli na rozhodování v předcházejících řízeních v této věci. Z ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. sice plyne, že jedním z důvodů pro vyloučení soudců je skutečnost, že se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení, musí jít však o totožnou věc; podílem na předcházejícím soudním řízení pak bude například situace, kdy soudce působil ve věci jak u krajského soudu, tak posléze u Nejvyššího správního soudu, popřípadě naopak (kdy by jako člen senátu Nejvyššího správního soudu věc vrátil krajskému soudu, kde by zasedal jako člen senátu, nebo jako specializovaný samosoudce, a měl by ji znovu projednávat). Taková situace však v posuzované věci nenastala a výslovně není ani namítána. Lze přitom odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Nao 2/2003 - 18, (publikováno pod č. 53/2004 Sb. NSS), v němž bylo jasně vyloženo,

že „předchozím soudním řízením“ není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týchž účastníků.

Vzhledem ke shora řečenému a také se zřetelem k tomu, že sami výše jmenovaní soudci uvedli, že se necítí být v této věci podjati, neshledal druhý senát Nejvyššího správního soudu návrh stěžovatele na vyloučení soudců 6. senátu zdejšího soudu z projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 6 Ads 104/2006 důvodným.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 a contr.).

V Brně dne 28. srpna 2007

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu